

2. Дуб В.В. Екологізація – пріоритетний напрямок розвитку закладів готельного-ресторанного та туристичного бізнесу // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції та розвиток соціально-економічних систем»: тези доповідей, 4 грудня 2024 р. – Харків: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2024 – С. 169-171.

3. Дуб В.В., Радутна Ю.М. Екологізація закладів індустрії гостинності// Матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Інноваційні технології та реалізація концепції Zero-waste у харчових технологіях і сфері ресторанного, готельного та туристичного бізнесу», 4-5 грудня 2023 року. – Полтава : ПУЕТ, 2023. – С. 234-237.

4. Дуб В.В., Бричка Б.О. Пластиковий посуд як негатив закладів ресторанного господарства України// Туризм і гостинність: стан, проблеми, перспективи : матер. ІХ Міжнар. наук.-практ. конф. (20 березня 2025 р., м. Черкаси). – Черкаси : Вид-ць Юлія Чабаненко, 2025. – С. 142-144.

5. Пластик. Проблеми та можливі шляхи їх вирішення URL: <https://patriot-nrg.com/uk/content/plastyk-problemy-ta-mozhlyvi-shlyahy-yih-vyrishennya> (дата звернення: 04.06.2025).

6. Охрей Анна. Чим небезпечний пластик для довкілля? URL: https://ecogrizzly.shop/dangerous-plastic/?srsltid=AfmBOopTRArYfaqrboFzLp6ZYQM_dAxfGYXYRbI_esDuWjfdEJlkJ-rc (дата звернення: 04.06.2025).

7. Шувар Н.М., Закалик Г.М., Удуд І.Р. Перспективи розвитку екоготелів в Україні: економічний і психологічний аспекти URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/15_ukr/77.pdf (дата звернення: 04.06.2025).

УДК 641.56(=161.2):640.4

Дуб В. В., к.т.н., доцент;

Іллющенко Н. І.,

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Центральноукраїнський національний технічний університет

м. Кропивницький

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУХНІ – ЗАПОРУКА РОЗВИТКУ РЕСТОРАННОЇ ІНДУСТРІЇ

Питанню національної свідомості та патріотизму в Україні під час повномасштабної війни все більше приділяють уваги, хоча на наш погляд і не достатньо. Базовими чинниками національної свідомості є мова, історія, культура, традиції та цінності. Як мовне питання в нашій країні використовувалось спецслужбами інших країн (переважно Росії але не тільки) для розколу України зсередини ми всі добре знаємо. Як нашу історію намагаються вкрати та переписати також відомо переважній більшості населення. Проте в нас намагаються вкрати і національну кухню, полюючи навіть за окремими стравами, як, наприклад, борщем [1]. Проте Міжурядовий комітет з охорони нематеріальної культурної спадщини 1-го липня 2022 року вніс український борщ до списку нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО, що потребує негайної охорони.

Традиції та культура української кухні є невід’ємним чинником у формування національної свідомості українців не залежно від їх місця перебування. У світі українську кухню, на наш погляд, знають не достатньо.

Проте українська автентична кухня є досить популярною в країнах з чисельною українською діаспорою, як, наприклад, в Канаді де чисельність українців постійно зростає протягом останніх 100 років (рис. 1)

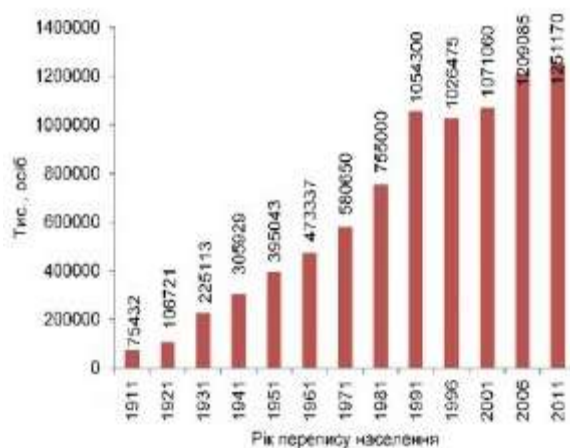

Рис. 1. Динаміка кількості українців у Канаді за переписами населення у ХХ-ХХІ столітті [2].

До речі, у 2025 році за версією путівника TasteAtlas [3, 4] українська кухня посіла 44 місце у світі з показником 4,17 бали з 5,0 максимальних, а канадська 43 з таким же показником 4,17. Рейтинг путівником був сформований на підставі аналізу 477 287 оцінок споживачів ресторанних послуг. У 2023 рік за версією того ж путівника українська кухня посідала 54 місце [5] тобто за два роки ми піднялись на десять сходинок. Хоча об'єктивізм у визначення найкращої кухні світу може викликати певні сумніви, так як для одних споживачів ресторанної продукції одна і та ж страва може бути сміття, а для інших делікатесом.

Аналізуючи причини, які призвели до підвищення популярності української кухні серед споживачів послуг ресторанного господарства ми можемо відзначити лише зростання популярності України на міжнародній арені спричинене національним спротивом збройній агресії Росії так як кухня, на наш погляд, за цей період істотно не зазнала змін.

Виходячи з вищезазначеного ми можемо констатувати, що між військовими діями і гастрономією є певна кореляція. Також слід відзначити, що військові дії в Україні, як це не дивно, вже призводять до підвищеного туристичного потоку, який за прогнозами фахівців в повоєнний час буде лише збільшуватись [6].

Враховуючи вищезазначені фактори ми пропонуємо на рівні держави створити програму національного гастрономічного фронту, головною метою якого буде розвиток українського гастрономічного туризму та популяризація національної автентичної кухні. До діяльності зазначеної програми необхідно залучити як громадські об'єднання рестораторів України так і українську діаспору за кордоном чисельність якої збільшується в тому числі і завдяки військовим діям на території нашої держави.

Список використаних джерел:

1. «Борщ наш». ЮНЕСКО визнав борщ українським URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-62008936> (дата звернення: 04.06.2025).

2. Андрій Зубик «Сучасна українська діаспора в США і Канаді». *Вісник Львівського університету. Серія географічна*. 2018. Випуск 52. С.110-123.

3. 100 Best Cuisines in the World URL: <https://www.tasteatlas.com/best/cuisines> (дата звернення: 04.06.2025).

4. Рейтинг найкращих кухонь світу: на якому місці Україна URL: <https://konkurent.ua/publication/149301/rejting-naukraschih-kuhon-svitu-na-yakomu-mistsi-ukraina> (дата звернення: 04.06.2025).

5. Вікторія Козир Названо 100 найкращих кухонь світу – на якому місці Україна URL: <https://novyny.live/yizha/nazvano-100-naikrashchikh-kukhon-svitu-na-iakomu-mistsi-ukrayina-138988.html> (дата звернення: 04.06.2025).

6. Туристична галузь України б'є рекорди посеред війни: яка сума податків надійшла до бюджету? URL: <https://visitukraine.today/uk/blog/4465/ukraines-tourism-industry-is-breaking-records-in-the-middle-of-the-war-how-much-tax-has-been-paid-to-the-budget?srsltid=AfmBOorZv07Kfxct3Rtgp7q2Yt9fojSwUh4KjASbNLpTNcaRyxpW63gq#golovni-mi-draiverami-rozvitku-turizmu-v-ukrayini-stali> (дата звернення: 04.06.2025).

УДК 339.92:37.014.5:001.895

*Кернасюк Ю. В., к. е. н.
Інститут сільського господарства
Стену Національної академії аграрних наук України,
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький*

ІНТЕГРАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ, НАУКОВОЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Розвиток університетів і наукових установ у сучасному світі стикається з низкою серйозних проблем і викликів, які потребують системного аналізу та обґрунтованого вирішення. Це проблеми фінансування, швидкі зміни на ринку праці, технологічні, соціальні і економічні аспекти, глобальна мобільність та цифровізація освіти. До цього переліку можна ще додати швидкий розвиток штучного інтелекту, що в найближчій перспективі розвитку може радикально трансформувати всю соціально-економічну та інноваційну систему відносин.

Державні бюджети часто обмежені, і університети змушені шукати альтернативні джерела фінансування, такі як контрактна форма навчання, гранти та господарська договірна діяльність. З іншої сторони швидкі зміни на ринку праці зумовлюють необхідність інтеграції освітньої, наукової та інноваційної діяльності. Швидкий розвиток цифрових технологій вимагає від випускників нових навичок і знань, які часто не відповідають традиційним освітнім програмам. Тому важливо адаптувати навчальні плани, щоб відповідати потребам ринку праці. Однак це може бути досить складним завданням через бюрократичні процедури та консервативні підходи до навчання. Крім того, університети стикаються з конкуренцією не лише на національному, але й на міжнародному рівні. Зростаюча мобільність студентів та викладачів створює нові можливості, але також і виклики. Потрібно розробляти нові підходи пошуку і залучення талановитих студентів, а також модернізувати якість освіти до рівня міжнародних стандартів та з урахуванням кращих світових практик навчання.